

TAJEMNÁ MÍSTA

pátrací hra centrem Ostravy
pro malé i velké zvědavce



KNIHOVNA!!!

OSTRAVA!!!
MORAVSKÁ OSTRAVA
A PŘÍVOZ

ÚKOL

A

Na odpočinkovém místě, kde dneska mnozí rádi posedí na lavičce třeba při čekání na MHD, býval hřbitov Moravské Ostravy, který vznikl už v polovině 17. století. Tehdy zde řádil mor, později i cholera, a tak se neustále rozšiřoval. Na konci 19. století byl hřbitov zrušen a přestavěn na Sad císaře Josefa. Dneska tento sad nese jméno velké postavy našich dějin. Symbolem místa je dodnes krásná kaplička, která byla postavena na počest císařovny Alžběty, nazývané Sissi.



Když nahlédnete přes sklené dveře do kapličky, uvidíte na stěně obrazy. Kolik obrazů vidíte?

Pět

A = 5

Dva

A = 3

Čtyři

A = 9



HŘBITOV V MORAVSKÉ OSTRAVĚ

DOLNÍ (VALCHOVNÍ) MLÝN

ÚKOL

B

Než se na přelomu 19. a 20. století stala Ostrava průmyslovým velkoměstem uhlí a železa, byla to původně zemědělská obec, jak to dokazují názvy ulic a oblastí jako Stodolní, Černá louka či Fifejdy. Mimo polí a luk tu bylo plno rybníků a potoků, a tak i mnoho mlýnů.

Jeden z nejdůležitějších, tzv. Dolní (Valchovní) mlýn, o kterém jsou záznamy už od 14. století, stál na místě, kde dneska nenajdete ani památku po samotném mlýnu, ani po vodním náhonu. Ale je tam aspoň velká pamětní deska s plastikou znázorňující mlýnské kolo.



Na pamětní desce je vyryto jméno tvůrce a rok.
Jak nápis vypadá?



Evžen Scholler 1986

B = 1

Scholler Evžen/86

B = 11

E. Scholler/86

B = 5

ÚKOL

C

Dnes se na to téměř zapomnělo, ale nedílnou součástí Moravské Ostravy byli Němci, kteří do konce 2. světové války tvořili víc než třetinu obyvatel města. Svůj kulturní a reprezentativní dům si postavili na konci 19. století. Nazvali ho Německý dům (Deutsches Haus). Byl v něm velký koncertní a divadelní sál, restaurace a také kuželna. Bohužel na konci války byl během bombardování značně poškozen, a tak byl v roce 1946 zbourán.



Na jeho místě je dnes travnatá plocha a velká socha trojice starých dělníků. Na podstavci je vyryt symbol – litera. O jaké písmeno se jedná?

Písmeno M

C = 13

Písmeno G

C = 14

Písmeno K

C = 9



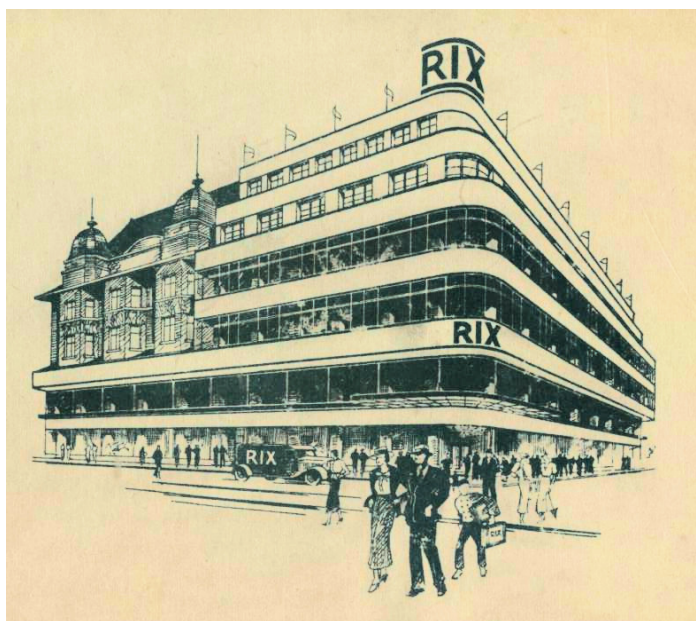
NĚMECKÝ DŮM - DEUTSCHES HAUS

OBCHODNÍ DŮM RIX

ÚKOL

D

Dneska Ostravané nakupují nejraději v obrovských obchodních centrech, před sto lety měli tehdejší obyvatelé nejraději obchodní domy, jako byly Brouk a Babka, ASO či obchodní dům Bachner. K nejstarším patřil obchodní dům RIX, jehož historie se začala psát už roku 1902. Nejznámější je jeho přestavba z roku 1931, kdy k němu byla přistavěna i dvě patra luxusních bytů. Bohužel za války byl RIX poničen bombardováním a následně stržen.



Na jeho místě je dnes moderní budova. Nedaleko od ní na zemi se nacházejí stolpersteiny na památku židovských obyvatel. Jeden z nich je věnován Irmě F., roz. Ferberové. Kdy se narodila?



v roce 1906

D = 2

v roce 1912

D = 20

v roce 1920

D = 12

ÚKOL

E

Památníků na druhou světovou válku máme v Ostravě několik, nejznámější je asi tank u Sýkorova mostu. Ale přímo v centru města byl i originální bitevní letoun Iljušin-10. Stál zde od roku 1960 až do února 1994 jako památník 3. bitevního pluku 1. československé smíšené letecké divize v SSSR. Dneska tomu místu vévodí jiný, neméně zajímavý památník. Naším válečným pilotům byl na místě letounu vztyčen aspoň pamětní žulový hranol.



V parku na místě bývalého letadla je na žulovém památníku kovová identifikační cedulka. Jaký je na ní kód?

CZ1994-100

E = 16

CZE8119-8000

E = 18

CZE545-4444

E = 21



PAMÁTNÍK VÁLEČNÝM LETCŮM

PIONÝRSKÁ DRÁHA V OSTRAVĚ

ÚKOL

F

V padesátých letech minulého století se uprostřed Ostravy postavila nevídaná věc pro děti – pionýrská dráha. Prostě železnice pro děti. Její vagóny se proháněly po trati měřící téměř 2 km. Měla zastávky, a dokonce i vlastní tunel. Stála ve velké relaxační oblasti, která je dodnes jedním z nejoblíbenějších míst procházek všech obyvatel Ostravy. Bohužel tato atrakce byla později značně poškozena, a tak asi po deseti letech provozu byla zlikvidována.



Vstup do tohoto místa relaxace lze nazvat *mostní branou*, které vévodí citát jednoho z největších Čechů. Pod *mostní branou* se dočtete mnoho zajímavého o Nové radnici, letní čítárně atd. Na konci textů jsou uvedeni tvůrci. Grafickou úpravou se zabývala:



K. Pupáková

F = 21

BoboKing 71

F = 8

Zdena Nová

F = 19

ÚKOL

G

K nejnámějším prvorepublikovým zákonům patřil zákon č. 430/1919 Sb., o veřejných knihovnách obecních, který nařizoval všem obcím v Československu založit veřejnou knihovnu *“na doplnění a prohloubení vzdělanosti všech vrstev národa”*. Moravská Ostrava tak 9. 2. 1921 otevřela na tehdejší Hasnerově ulici svoji Veřejnou knihovnu a čítárnu Moravské Ostravy. Stála vedle významného svatostánku v centru města. Původní knihovna nepřežila válku, proto se na jejím místě postavila jiná budova.



Fotografie současné budovy byla pořízena u kříže před největším svatostánkem Moravské Ostravy. Na kříži je dole na boku vyryto:

Jan Becke, Ostrava

G = 4

Josef Becke M. Ostrau

G = 13

Carl Beckau, Ostrau

G = 8



PRVNÍ MĚSTSKÁ KNIHOVNA

PRVNÍ OSTRAVSKÉ NÁDRAŽÍ

ÚKOL

H

Byl první máj, lásky to čas – v roce 1847, když úžasný parní vynález zvaný vlak dorazil na první ostravské nádraží neboli bahnhof Ostrau. Přijel po kolejích Severní dráhy Ferdinandovy, a jak se čekalo, začal okamžitě měnit dějiny Ostravy. Po více jak sta letech už původní nádražní budovy přestaly postačovat, a tak se zbouraly a postavily nové a větší, které stojí dodnes.



Na nádražní budově je pamětní deska s abecedním seznamem jmen železničářů, kteří nepřežili útrapy druhé světové války. První jméno na seznamu je:



Cyril Brož

H = 7

Adam Nový

H = 5

Alois Adam

H = 26

ÚKOL

I

Nedílnou součástí historie Přívozu byla židovská obec, která si pro své potřeby v roce 1904 vysvětila a otevřela budovu synagogy. Stála na tehdejší Mariánské ulici, na dohled nádraží a z druhé strany i Kostela Neposkvrněného početí Panny Marie. Bohužel s příchodem nacistů v roce 1939 byla synagoga vypálena a zbourána, stejně jako se to stalo v Moravské Ostravě či Vítkovicích.



Dnes je na tom místě jen volný plácek s parkovištěm. Před ním je osamělá kovaná pouliční lampa – vedle plotu a brány ve stínu břízy. Na lampě je bílé identifikační číslo:

číslo 33

I = 22

číslo 13

I = 4

číslo 3

I = 9



SYNAGOGA V PŘÍVOZE

TAJEMNÁ MÍSTA

pátrací hra centrem Ostravy pro malé i velké zvědavce

Úkoly **A** až **I** máte zadány v této brožuře.
Poslední indicie pro úkoly **J** a **K** se dozvíte během
**Ostravské muzejní noci a Dne Moravské Ostravy a
Přívozu**, které proběhnou **6. června 2026**.

ÚKOL	J	Zadání naleznete na Dni MOaP ve stanu označeném MOaP na Masarykově nám. dne 6. 6. 2026 od 11:00 do 21:00.
ÚKOL	K	Zadání naleznete na radnici MOaP na nám. Dr. E. Beneše ve stánku Knihovny dne 6. 6. 2026 od 18:00 do 21:00.

Na posledním stanovišti na radnici Moravské Ostravy a Přívozu (nám. Dr. E. Beneše 6) získáte 6. června kromě indicie pro poslední úkol K také **klíč**, který vám pomůže k vyluštěným číslicím přiřadit písmena tajenky.

Úspěšné luštitelé čeká na místě malý dárek a tři vylosované zvědavce hodnotná odměna!!!

Námět a texty: Bohdan Volejníček, Knihovna města Ostravy
Redakce a grafika: Michaela Tichá, oddělení starosty MOaP

